

Identifying factors affecting the adoption of information systems from the point of view of accountants of companies listed on the Tehran Stock Exchange

Fereshteh pourghanbari¹ , Hassan Yazdifar² , Mahdi Faghani³

1. Phd in accounting, Department of accounting, National University of Skills (NUS), Tehran, Iran

fpourghanari@gmail.com

2. Professor of Accounting and Management

College Head of Research and Innovation, University of Derby, UK.

h.yazdifar@derby.ac.uk

3. Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

faghani@acc.usb.ac.ir

Abstract

The aim of the research is to identify the factors affecting the acceptance of information systems from the perspective of accountants of companies listed on the Tehran Stock Exchange. This research examines the factors influencing the adoption of management accounting systems from the point of view of accountants using the integration of the unified model of technology acceptance and use, technology fit, task and institutional theory. In terms of the practical purpose and method of data collection, the present study is a descriptive-survey based on the standard questionnaire of Venkatesh et al. (2003) for the variables related to the integrated model of acceptance of technology use and from the questionnaire of Goodhue and Thompson (1995) for the task technology fit variable and from the standard questionnaire of DiMaggio. and Powell (1983) was used for variables related to institutional pressures. Analysis and measurement of the model was done using the structural equation model. The software used in this research for analysis is Smart PL3. The information was collected using a questionnaire distributed among the accountants of the companies listed on the Tehran Stock Exchange in 2019 and 200 questionnaires were confirmed and analyzed. The results showed that all the constructs of the model (i.e. self-efficacy, effort expectancy, performance expectancy, perceived technology fit coercive pressure and mimetic pressure) except for the structure of facilitating conditions in research has a positive and direct relationship in the acceptance of accounting information system. On the other hand, the moderating variables of age, gender and industry had an effect on the behavioral intention of accountants in accepting the accounting information system and moderated it, but the experience variable in self efficacy did not moderate the relationship.

Keywords: Accounting Information System, Behavioral Tendencies, Integrated Model of Technology Acceptance and Use.

JEL Classification: M41, D8, M15, L15, Q32.

INTRODUCTION

The use of information technology is expanding rapidly in the present era, and this trend has led to major developments in various fields, including accounting. The use of these technologies brings significant benefits to organizations. Therefore, identifying the factors affecting the acceptance and use of computers in organizations has become an important and vital issue. Therefore, understanding and analyzing the factors that affect the acceptance of information technology is essential, which can help organizations improve their performance and competitiveness. Since the 1990s, companies have invested heavily in the implementation of accounting information systems, and its technology has been introduced to accountants and has gained importance. Currently, many companies have accepted accounting information systems and have entered the post-implementation stage; but the implementation of technology does not mean that companies have had better efficiency and effectiveness in accounting operations. As a result, issues related to the use of accounting information systems by accountants have become very important (Aoun., et al. 2010). However, the successful implementation of accounting information systems depends on the acceptance and actual use of accountants in organizations, so organizations are looking for ways to ensure that accountants accept the system instead of focusing only on the acceptance of decision makers. Although accountants' participation played an important role in the successful implementation of the system, existing research has mainly focused on issues related to design and development and the effects of its implementation (Abdullah Naheb, 2017). Usually, users have different reactions to the use and acceptance of technology. Today, many organizations are faced with employee resistance to using new technology and computer systems. The effectiveness of these systems in the organization is measured by measuring user acceptance. Researchers have conducted a lot of research on how users accept technology and what factors affect their decisions. This has led to the formation of numerous models in technology acceptance (Taleghani., et al. 2013). A number of researchers use traditional frameworks for their studies, and others combine previous models or add a component to expand their model to the research. Therefore, combining factors from different theoretical perspectives can provide a general understanding of the potential influential factors in the adoption of information technology (Taherdoost, H. 2018).), Given the development and introduction of various technologies in the business environment and their application in accounting information systems, and since there are limited studies in the research literature on accounting information systems that examine the adoption of information systems from the perspective of The behavioral tendencies of accountants have been examined in a multidimensional manner and beyond a specific attitude. 84 Identifying factors affecting the adoption of information...

Pourghanbari., et al. *Journal of Strategic Management Accounting*, 1(1): 83-106, Winter 2025 85 **METHODOLOGY** In order to collect data and information, library and field methods were used. The library method was used by referring to books, articles, theses and databases related to the research topic. The field method was also used by using a questionnaire; which used the standard questionnaire of Venkatesh., et al. (2003) for variables related to the integrated model of acceptance of technology use and the questionnaire of Goodhue. & Thompson. (1995) for the variable of perceived appropriate technology and the standard questionnaire of DiMaggio and Powell was used for variables

related to institutional pressures. The questionnaire consisted of 45 questions based on the study objectives and covered all research hypotheses in three parts: 10 general questions, the second part, 2 questions about the accounting company's information system, and the third part consisted of 33 specialized questions that were assessed with a 5-point Likert scale (each of the questionnaires was a separate standard and was used in various studies, and the combined questionnaire was also used in the research of Alamin., et al. (2015)). The questionnaire was translated by the researchers. In the next stage, using the opinions of experts and specialists, first 10 questionnaires were distributed among these people and ambiguities related to the questions were determined. The final corrections and final preparation of the questionnaire were made by the researcher. The face validity and content of the questionnaire were verified in this way. A total of about 350 electronic links were sent in these several ways, and in the end, 206 electronic questionnaires were returned to the researcher, of which 6 of these questionnaires were incompletely answered and were deleted. Cronbach's alpha and composite reliability were used for its reliability.

RESULTS

According to the results, it was found that performance expectations were an important factor in the respondents' acceptance of technology, meaning that if the new technology is perceived to have higher performance, it will be more likely to be adopted. The reason for this may be that performance expectations reflect accountants' perception of improving their work performance by using the accounting information system, meaning that they perceive that the new system can increase convenience, save time, and make their work easier. On the other hand, the first sub-hypothesis states that the effect of performance expectations on accountants' behavioral tendencies is moderated by age and gender. The reason for this is that women emphasize more on work efficiency using information systems and the usefulness of technology, and older people also give more importance to external reinforcers; because performance expectations are related to external reinforcement that increases work efficiency, and as people age, they are influenced by people in the field of information technology. On the other hand, if accountants feel that using accounting information systems is easy, they will use it more. Accountants usually prefer to adopt a system that is not complicated and is easy to implement. The relationship between effort expectations and behavioral tendencies is moderated by age, gender, and experience. This could be due to women's greater emphasis on the intrinsic benefits of technology, such as ease of use. On the other hand, since new women are less likely than experienced individuals to be required to use technology to increase their productivity, intrinsic motivation, i.e., the convenience of technology, will have a major impact on their decision to use it. The lower the experience in using it, the more convenient the computer technology will be. The fit between the characteristics of accounting information systems and current accounting practices was one of the biggest concerns of accountants for adopting this system.

CONCLUSION

The results showed that all the constructs of the model (i.e. self-efficacy, effort expectancy, performance expectancy, perceived technology fit, coercive pressure and mimetic pressure) except for the structure of facilitating conditions in research has a positive and direct relationship in the acceptance of accounting information system. On the other hand, the moderating variables of age, gender and industry had an effect on the behavioral intention of accountants in accepting the accounting information system and moderated it, but the experience variable in self-efficacy did not moderate the relationship.

Contribution of Author: The authors of the article have contributed jointly and equally to the writing of the article .

Ethical Approval: Informed written consent has been obtained from the individuals for the publication of their anonymous information in this study .

Sponsor: The present study had no financial sponsor .

Conflict of Interest: No conflict of interest has been declared by the authors.

Acknowledgements: I would like to express my gratitude to all the professors who supported me in conducting the research.

شناسایی عوامل موثر بر پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی از دیدگاه حسابداران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران

فرشته پورقنبری¹ ID، حسن یزدی فر^{2*} ID، مهدی فغانی³ ID

1. دکتری حسابداری، گروه حسابداری، دانشگاه ملی مهارت، تهران، ایران
2. استاد حسابداری و رئیس گروه حسابداری مالی و اقتصاد، دانشگاه بournemouth، انگلستان.
- 3- استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان،

چکیده

در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های زیادی بر روی اجرا و پیاده‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری انجام و به حسابداران معرفی شد و اهمیت خود را به دست آورد. اما اجرای موفقیت‌آمیز آن بستگی به پذیرش و استفاده حسابداران در سازمان‌ها دارد. این تحقیق با استفاده از تلفیق مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری و تناسب فناوری وظیفه و نظریه نهادی عوامل موثر بر پذیرش سیستم‌های حسابداری از دیدگاه حسابداران را مورد بررسی قرار می‌دهد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و نحوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی است که از پرسشنامه استاندارد ونکاتش همکاران (2003) برای متغیرهای مربوط به مدل یکپارچه پذیرش به‌کارگیری فناوری و از پرسشنامه گودهیو و تامپسون (1995) برای متغیر فناوری مناسب درک شده و از پرسشنامه استاندارد دیماجیو و پاول (1983) برای متغیرهای مربوط به فشارهای نهادی استفاده شد. تحلیل و سنجش مدل با استفاده از مدل معادلات ساختاری انجام شد و نرم‌افزار مورد استفاده در این پژوهش برای تحلیل، اسمارت پی ال 3 بود. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه توزیع‌شده میان حسابداران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری و تعداد 200 پرسشنامه مورد تأیید مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت نتایج دست آمده نشان داد که همه سازه‌های مدل (انتظار عملکرد، انتظار تلاش، فناوری مناسب درک شده، خود کارآمدی، فشار اجباری و فشار تقلیدی) به‌جز سازه شرایط تسهیل گر در تحقیق در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری رابطه مثبت و مستقیم دارد. از طرفی متغیرهای تعدیل گر سن، جنس و صنعت بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم تأثیرگذار بود و آن را تعدیل کرد اما متغیر تجربه در خود کارآمدی باعث تعدیل رابطه نشد

کلیدواژه‌ها: سیستم اطلاعات حسابداری، تمایلات رفتاری، مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری، پذیرش

JEL Classification: (JEL Classification Codes)

مقدمه

استفاده از فناوری اطلاعات در عصر حاضر به‌طور سریع در حال گسترش است و این روند موجب تحولات عمده‌ای در حوزه‌های مختلف، از جمله حسابداری، شده است. به کارگیری این فناوری‌ها مزایای قابل توجهی برای سازمان‌ها به‌دنبال دارد. از این رو، شناسایی عوامل موثر بر پذیرش و استفاده از رایانه در سازمان‌ها به یک موضوع مهم و حیاتی تبدیل شده است. لذا، درک و تحلیل عواملی که بر پذیرش فناوری اطلاعات تأثیر می‌گذارند، امری ضروری است که می‌تواند به سازمان‌ها در بهبود عملکرد و رقابت‌پذیری کمک شایانی نماید. (سپاسی و همکاران، 1395). از دهه 90 میلادی شرکت‌ها سرمایه‌گذاری‌های زیادی بر روی اجرا و پیاده‌سازی سیستم اطلاعاتی حسابداری انجام دادند و فناوری آن به حسابداران معرفی شد و اهمیت خود را به دست آورد در حال حاضر بسیاری از شرکت‌ها سیستم اطلاعاتی حسابداری را پذیرفته‌اند و وارد مرحله پس از اجرا شده‌اند؛ اما اجرای فناوری بدین معنی نیست که شرکت‌ها در عملیات حسابداری از کارایی و اثربخشی بهتری برخوردار بودند. در نتیجه مسائل مربوط به استفاده از سیستم اطلاعاتی

حسابداری توسط حسابداران بسیار حائز اهمیت شده است (آئون همکاران، 2010). با این حال اجرای موفقیت‌آمیز سیستم اطلاعاتی حسابداری بستگی به پذیرش و استفاده واقعی حسابداران در سازمان‌ها دارد بنابراین سازمان‌ها به دنبال راه‌هایی هستند که اطمینان پیدا کنند حسابداران سیستم را پذیرش می‌کنند به‌جای این‌که فقط بر پذیرش تصمیم‌گیرندگان تمرکز کنند. اگرچه مشارکت حسابداران نقش مهمی در اجرای موفقیت‌آمیز سیستم داشت، تحقیقات موجود عمدتاً بر مسائل مربوط به طراحی و توسعه و اثرات اجرای آن متمرکز شده بود (عبدالله ناهب، 2017). معمولاً کاربران عکس‌العمل‌های گوناگونی در استفاده و پذیرش فناوری دارند. امروزه سازمان‌های زیادی با مقاومت کارکنان در استفاده از فناوری و سیستم‌های کامپیوتری جدید مواجه هستند سنجش کارایی این سیستم‌ها در سازمان با سنجش پذیرش کاربران انجام می‌گیرد پژوهشگران درباره این‌که چطور استفاده‌کنندگان فناوری را قبول می‌کنند و چه عواملی روی تصمیمات آن‌ها تأثیر می‌گذارد تحقیقات زیادی انجام داده‌اند این موضوع باعث شکل‌گیری مدل‌های متعدد در پذیرش فناوری شده است (طالقانی همکاران، 1392). تعدادی از محققان از چهارچوب‌های سنتی برای بررسی‌های خود استفاده می‌کنند و بقیه، مدل‌های قبلی را باهم ترکیب می‌کنند یا یک مؤلفه را برای گسترش مدل خود به تحقیق اضافه می‌کنند بنابراین تلفیق عوامل از دیدگاه‌های مختلف نظری می‌تواند درک کلی از عوامل تأثیرگذار بالقوه پذیرش فناوری اطلاعات را فراهم کند (طاهر دوست، 2019)، با توجه به توسعه و ورود انواع فناوری‌ها در محیط کسب‌وکار و به‌کارگیری آن‌ها در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و از آنجایی‌که در ادبیات پژوهشی سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری پژوهش‌های محدودی وجود دارد که پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی را از دیدگاه تمایلات رفتاری حسابداران به‌صورت چندبعدی و برای یک نگرش خاص بررسی کرده باشد سه نظریه که بیشترین توجیه‌پذیری علل رفتاری پذیرش سیستم اطلاعاتی/فناوری اطلاعات را در خود جای داده‌اند. در این پژوهش به‌صورت ترکیبی به کار گرفته شوند (نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری، مدل تناسب وظیفه و فناوری و نظریه نهادی).

مبانی نظری، ادبیات و فرضیه‌ها

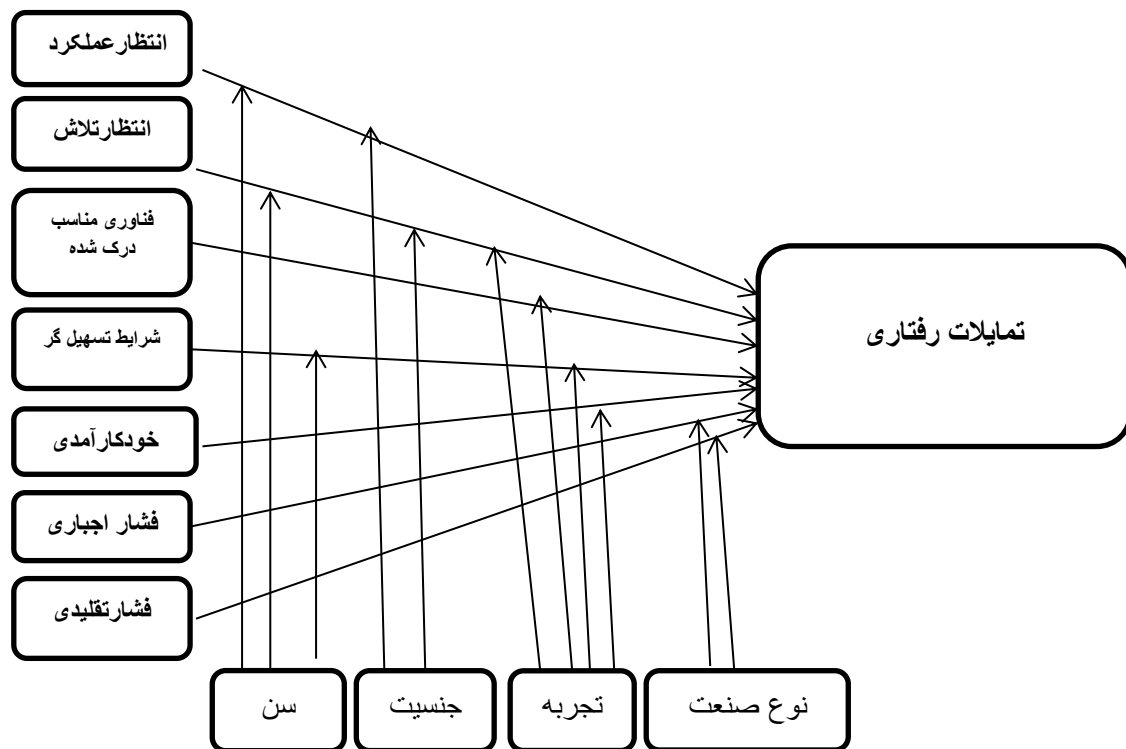
محققان بسیاری در زمینه دستگاه‌های اطلاعاتی و پذیرش و استفاده از فناوری از آن برای تجزیه و تحلیل استفاده کردند از جدیدترین مدل‌ها در پذیرش فناوری، نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری است که آن را می‌توان حاصل تلفیق سازه‌های اصلی چندین مدل مشهور در زمینه پذیرش فناوری دانست هدف نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری دست یافتن به دیدگاهی واحد درباره پذیرش کاربران است (اوده، 2019). این مدل حاصل تلفیق هشت الگوی مطرح در زمینه پذیرش فناوری (نظریه عمل مستدل، الگوی پذیرش فناوری، نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده، نظریه اشاعه نوآوری، نظریه شناختی اجتماعی، الگوی انگیزشی استفاده از رایانه شخص الگوی مرکب ناشی از الگوهای پذیرش فناوری و نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده) است (اسلامی و خاتمدی، 2019). برتری این مدل نسبت به مدل‌های دیگر این است که جامع‌ترین مدلی است که تاکنون برای پذیرش ارائه شده است. همچنین این مدل بر مبنای داده‌های تجربی ارائه شده و هماهنگ با ادبیات جامعه‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی مطرح شده است. با این قابلیت‌ها می‌تواند 70 درصد رفتار پذیرش افراد در رویارویی با نوآوری‌ها و فناوری‌های جدید پیش‌بینی کند (ونکاتاش همکاران، 2003). در مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری چهار فاکتور احتمالاً بر تمایلات رفتاری کاربران نهایی در پذیرش و استفاده کاربران نهایی تأثیرگذارند. این عوامل شامل: انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیلگر؛ و نفوذ اجتماعی است (گونزالز، 2012) که سه عامل اول در مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری به‌طور مداوم بر تمایلات رفتاری بر پذیرش فناوری تأثیر می‌گذارد و می‌تواند بر پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری هم مهم باشد. آئون همکاران (2010) کورتیزوپایان (2008) کاتورو و وسیلر (2011) اما مطالعات قبلی فوروارد (2009) نشان می‌دهد که عامل نفوذ اجتماعی به‌عنوان عاملی مهم و معنی‌دار در ایده‌پردازی و روش‌های اندازه‌گیری چندان قابل‌توجه نبوده و دیده نمی‌شود بنابراین این عامل در این مطالعه حذف شد (آئون همکاران، 2010)؛ اما ضعف نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری این است که در این مدل عامل فردی را در توانایی خود در توضیح تمایلات در نظر نگرفته است. در بحث استفاده از فناوری اطلاعات شواهد مختلفی وجود دارد که تأثیر تفاوت‌های فردی بر استفاده از فناوری اطلاعات را برجسته می‌کند؛ بنابراین، درک دلیل و چگونگی استفاده و استفاده از فناوری اطلاعات از کاربران در زمینه بسیار مهم است. (السیوف، 2021). از طرفی بررسی خصوصیات فردی هنگام مطالعه پذیرش فناوری مهم است زیرا مطالعات نشان داده است که رفتارهای افراد متفاوت است. یکی از عواملی که در تعیین تمایلات رفتاری افراد در پذیرش فناوری اطلاعات از جمله حسابداری اثرگذار است عامل خودکارآمدی هست ریشه‌های نظری خودکارآمدی در نظریه شناختی اجتماعی بندورا (1997) وجود دارد بندورا با مشاهده دیگران در طول اجراهای متعدد این نظریه را تنظیم کرد او همچنین عملکرد فردی را بر اساس توانایی خود آن‌ها در انجام رفتار مشاهده کرد. این نظریه به درک نتیجه‌ای است که فرد با استفاده از فناوری به دست خواهد آورد. خودکارآمدی، اعتقاد به اینکه فرد توانایی انجام یک رفتار خاص را دارد

و یک ساختار مهم در روان‌شناسی اجتماعی است که در تصمیم‌گیری در مورد رفتارهایی که باید انجام شود تأثیر می‌گذارد (هایشی، 2020).

باین‌حال، علیرغم اینکه UTAUT یک مدل قوی به نظر می‌رسد، اما به دلیل حذف سایر عوامل تأثیرگذار موردانتقاد قرار گرفته است (دیشاو و استرانگ، 2004؛ ویشن و همکاران، 2008). به‌عنوان مثال، گودهیو (1998) و گودهیو و تامپسون (1995) استدلال می‌کنند که پذیرش و استفاده از فناوری اطلاعات توسط افراد مشروط به برخی عوامل ترکیبی، مانند تناسب بین ویژگی‌های فناوری و الزامات وظیفه است. به‌عبارت‌دیگر، تمایلات رفتاری کاربران نهایی نسبت به فناوری اطلاعات به این معنا نیست که آن‌ها فناوری اطلاعات را اتخاذ کرده و از آن استفاده می‌کنند. در عوض، همان‌طور که جونگلاسو همکاران، (2008) بیان می‌کنند، انگیزه پذیرش و استفاده از فناوری اطلاعات تا حدی مبتنی بر درک کاربران نهایی است که آیا فناوری اطلاعات برای انجام کار مناسب‌تر از روش‌های جایگزین است یا خیر. دیشاو و همکاران (2004) بیان می‌کنند که تناسب بین فناوری‌ها و وظایف مهم است که هنگام مطالعه پذیرش و استفاده از فناوری‌ها در نظر گرفته شود. باین‌حال، در مدل UTAUT، این نگرانی حذف شد. این موضوع بحث را به مدل دیگری می‌برد که برای توضیح پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری استفاده شد: مدل TTF (گودهیو و تامپسون، 1995). بر این اساس، TTF بر تعامل بین وظایف و ویژگی‌های فناوری که برای پشتیبانی از کاربران نهایی برای انجام وظایفشان طراحی شده‌اند، تمرکز می‌کند (دیشاو و استرانگ، 1999) به‌طور خاص، فرض می‌کند که پذیرش نوآوری فناوری اطلاعات تا حدی به این بستگی دارد که فناوری جدید چقدر با نیازهای یک کار خاص مطابقت دارد؛ بنابراین، یک فرد تنها زمانی یک فناوری خاص را اتخاذ می‌کند که عملکردهای فناوری با وظایف او مطابقت داشته باشد و متعاقباً عملکرد او را بهبود بخشد (دیشاو و استرانگ، 1999؛ گابور و گینسبرگ، 2009؛ گودهیو و تامپسون، 1995). هر چه درجه تناسب بین عملکردهای فناوری و الزامات وظایف کاربر بیشتر باشد، احتمال استفاده و استفاده از فناوری بیشتر است و سهم قابل‌توجهی در انجام وظایف فردی خاص خواهد داشت. عاملی که با توجه به موضوع تناسب فناوری که از مدل TTF به‌دست‌آمده فناوری مناسب درک شده (PTF) است و تناسب بین سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و وظایف حسابداری را اندازه‌گیری می‌کند. فناوری مناسب درک شده به درجه‌ای اشاره دارد که حسابداران در درک می‌کنند که سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری به‌خوبی با ارزش‌ها و روال‌های موجود در سازمان‌هایشان مطابقت دارد (گلکوئیست، 2011).

بر اساس بحث قبلی، مدل‌های UTAUT و TTF یک‌پایه نظری مناسب برای بررسی عوامل تعیین‌کننده پذیرش و استفاده از برنامه‌های فناوری اطلاعات در نظر گرفته می‌شوند. باین‌حال، می‌توان استدلال کرد که نه UTAUT و نه TTF به‌تنهایی نمی‌توانند به‌اندازه کافی عوامل تأثیرگذار بالقوه پذیرش فناوری اطلاعات توسط کاربران نهایی را اندازه‌گیری کنند (به‌عنوان مثال پای و تو، 2011؛ سان و همکاران، 2009؛ ژانگ و همکاران، 2010؛ ژو و همکاران، 2010). هر دوی این مدل‌ها در ارائه تصویری گسترده از عوامل بالقوه گسترده‌تر که می‌تواند بر تمایلات رفتاری افراد برای اتخاذ برنامه‌های کاربردی جدید فناوری اطلاعات تأثیر بگذارد، نقص‌هایی دارند (ژانگ و همکاران، 2010)؛ بنابراین، برای غلبه بر معایب دو مدل و دستیابی به درک جامع‌تر از عوامل تأثیرگذار پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی توسط حسابداران، هر دو برداشت باید به‌طور هم‌زمان در نظر گرفته شوند (سان و همکاران، 2009؛ ژانگ و همکاران، 2010). مفهوم خاص نظریه نهادی به تحقیقات دیماجیو و پاول (1983) برمی‌گردد. آن‌ها تأثیرات اعمال‌شده توسط نهادها بر یک سازمان را به‌عنوان فشار (فشار اجباری CP، فشار تقلیدی MP و فشار هنجاری NP) در نظر گرفتند. مجموعه این فشارها با عنوان هم‌شکلی نهادی نیز در نظر گرفته می‌شوند زیرا شرکت‌های مختلف برای دستیابی به مشروعیت رفتارهای مشابهی را به کار می‌گیرند که در طول زمان آن‌ها را شبیه یکدیگر می‌کنند این نظریه دیدگاهی را برای درک نقشی که فشارهای نهادی بر رفتار یا واکنش‌های یک بازیگر ایفا می‌کند ارائه می‌دهد (شی و همکاران، 2008). محیط‌های نهادی که حسابداران در آن فعالیت می‌کنند، به نظر می‌رسد به‌عنوان محیط‌های اجتماعی در نظر گرفته می‌شوند که در آن هنجارهای غالب می‌توانند باعث رفتار کاربر به شیوه‌ای خاص شوند. هدف فهم این موضوع بود که آیا فشارهای سازمانی وجود دارد که ممکن است پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را هدایت کند. دیماجیو و پاول (1983).

این مطالعه با استفاده از ترکیب مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری (و نکاتش و همکاران، 2003) و مدل تناسب وظیفه و فناوری (گودهیو و تامپسون، 1995) و نظریه نهادی (دیماجیو و پاول، 1983) مدل تلفیقی زیر شکل (1-1) را ارائه دادند و موردبررسی قرار گرفت. مدل شامل هفت متغیر مستقل (انتظار عملکرد، انتظار تلاش، فناوری مناسب درک شده، شرایط تسهیل‌گر خودکارآمدی، فشار اجباری و فشار تقلیدی) است که فرض می‌شد متغیر وابسته تمایلات رفتاری حسابداران را تحت تأثیر قرار می‌دهند تا سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را بپذیرش کنند. مدل همچنین شامل چهار متغیر مشخصه - سن، جنسیت، تجربه و نوع صنعت - به‌عنوان تعدیل‌کننده روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته، همان‌طور که پیشنهاد شد

شکل 1- مدل مفهومی تحقیق

پیشینه تحقیق

افسای و همکاران (2023) تحقیقی با عنوان فراتحلیل عوامل مؤثر بر پذیرش فناوری اطلاعات در حسابرسی انجام دادند. نتایج آن ها نشان داد که مهم ترین عوامل در پذیرش فناوری از دیدگاه فردی، شرایط تسهیل کننده، سودمندی درک شده و درک سهولت استفاده است. عوامل پذیرش فناوری مربوط به دیدگاه سازمانی عبارتند از: فناوری هزینه-فایده، فشار رقابتی، آمادگی شرکت و تطبیق تکالیف فناوری.

ابوعفیفه و همکاران (2022) مطالعه ای با هدف استفاده از مدل توسعه یافته نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری (UTAUT) برای بررسی قصد استفاده از بلاک چین از دیدگاه حسابداران به نگارش درآوردند. نتایج نشان داد که اول، عملکرد و امید به تلاش تأثیر مثبتی بر قصد استفاده از بلاک چین دارد، در حالی که تأثیر اجتماعی تأثیر کمتری دارد. دوم، اعتماد تأثیر مستقیم و مثبتی بر تلاش و امید به عملکرد و همچنین قصد استفاده از بلاک چین دارد. با کمال تعجب، کیفیت اطلاعات حسابداری تأثیر مثبتی بر امید به عملکرد دارد، در حالی که ارتباط شغلی تأثیر منفی دارد. چهارم، خودکارآمدی و سازگاری رایانه تأثیر مثبتی بر امید به تلاش دارد. جالبتر اینکه قصد استفاده از بلاک چین ربطی به سازگاری ندارد. نتایج این مطالعه همچنین نشان می دهد که عملکرد و امید به تلاش نقش واسطه ای در تأثیرات غیرمستقیم اعتماد، خودکارآمدی رایانه و سازگاری بر قصد استفاده از بلاک چین ایفا می کند.

لطفی (2022) در مقاله ای به توضیح عواملی که بر تمایل مستمر حسابداران برای استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری (AIS) در زمینه شرکت های کوچک و متوسط اردن (SMEs) تأثیر می گذارد پرداخت. حسابداران کاربران اصلی AIS هستند و پذیرش و استفاده از سیستم آنها برای ارزیابی اجرای موفق سیستم بسیار مهم است. چارچوب پیشنهادی مقاله بر اساس مدل توسعه یافته یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری (UTAUT) و پشتیبانی مدیریت عالی (TMS) بود. نتایج نشان داد که متغیرهای مورد بررسی، یعنی امید به تلاش، امید به عملکرد و شرایط تسهیل کننده، تأثیر مثبتی بر تمایل مستمر حسابداران به استفاده از AIS دارند و TMS تأثیر معنادار و منفی بر چنین قصد استفاده

دارد. علاوه بر این، تأثیر اجتماعی به طور قابل توجهی با تمایل تداوم مرتبط است و نیاز به حمایت از فناوری‌هایی مانند AIS را در میان SMEها تأیید می‌کند.

اندوپکا ویتجاکسونو (2020) در مورد عوامل مؤثر در پذیرش و استفاده از ERP با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش تحقیقی انجام دادند به نتایج زیر دست یافتند، عواملی مانند انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، تأثیر اجتماعی و شرایط تسهیلگر تأثیر مثبت و معنی‌دار بر تمایلات رفتاری استفاده‌کنندگان داشت درحالی‌که تأثیر اجتماعی اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری نداشت.

لطیف و همکاران (2020) در مقاله‌ای اثر فشارهای نهادی بر پذیرش حسابداری زیست‌محیطی در پاکستان را مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که فشارهای هنجاری، اجباری و تقلیدی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر پذیرش حسابداری زیست‌محیطی دارد.

ال امین (2020) در مقاله‌ای بر روی حسابداران لیبیایی نشان داد که در اتخاذ یک سیستم اطلاعات حسابداری فعال فن‌آوری اجباری، آن‌ها تحت تأثیر طیفی از عوامل ادراکی، تمایلی و محیطی قرار گرفتند. با ترکیب مؤلفه‌های نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری با نظریه نهادی، نتایج نشان می‌دهد که 63/4 درصد از واریانس در مورد تمایلات رفتاری به خودکارآمدی، امید به تلاش، فشارهای اجباری و تقلیدی نسبت داده می‌شود. یافته‌های او که اهمیت خودکارآمدی را تأیید می‌کند. عدم‌تأیید تجربه پشتیبانی می‌خواهد تأثیر خودکارآمدی را بر استفاده از تصمیم محدودکننده در نظر بگیرد.

برور وداکین (2020) در مقاله‌ای به بررسی ادبیات نظریه نهادی برای ایجاد فرضیه‌هایی مبتنی بر این نظریه در خصوص این‌که چگونه نهادینگی عملکرد مسئولیت اجتماعی در حوزه سازمانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد پرداختند. نتایج نشان داد پذیرندگان عملکرد مسئولیت اجتماعی بیشتر تمایل دارند با بالا رفتن سطح عملکرد مسئولیت اجتماعی سودآوری و ارزش‌گذاری بیشتر ارزش بازار را تجربه نمایند. به‌علاوه افزایش در پذیرش عملکرد مسئولیت اجتماعی و فعالیت‌ها در طول زمان محرک ضعیف‌تری سودآوری و ارزش‌گذاری شرکت بوده است.

لطفی (2020) در مقاله‌ای پذیرش سیستم برنامه‌ریزی منابع بنگاه را در میان صنایع کوچک و متوسط اردن مورد بررسی قرار داد. در این مقاله نقش نیروهای برون‌سازمانی (فشارهای هنجاری، اجباری و تقلیدی) و عدم قطعیت محیطی در پذیرش سیستم برنامه‌ریزی منابع بنگاه بررسی گردید. نتایج نشان دادند فشارهای هم‌شکلی و عدم قطعیت محیطی بر پذیرش سیستم برنامه‌ریزی منابع بنگاه تأثیر معنی‌داری دارد.

تیلاهُون (2019) در تحقیقی به مطالعه درباره شناسایی عوامل عمده تعیین‌کننده در پذیرش سیستم حسابداری توسط شرکت‌های سراسر جهان پرداخت نتایج به‌دست‌آمده نشان داد که حمایت متعهد مدیریت، سهولت استفاده درک شده، انتظارات عملکرد، منابع انسانی و پشتیبانی دولت از مهم‌ترین عواملی هستند که بر پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر می‌گذارند.

اوده (2019) به بررسی عواملی پرداخت که می‌تواند بر پذیرش سیستم‌های اطلاعات مالی توسط شرکت‌های کوچک و متوسط در اردن تأثیر بگذارد. یافته‌های این تحقیق فاش کرد که انتظار عملکرد، انتظار تلاش، تأثیر اجتماعی و شرایط تسهیلگر به‌طور قابل‌توجهی بر تصویب سیستم اطلاعات مالی توسط شرکت‌های کوچک و متوسط تأثیر دارد. عبدالله ناهب (2017) در تحقیقی باهدف بررسی عوامل مؤثر در تمایلات رفتاری در استفاده از سیستم حسابداری رایانه‌ای در تولیدات سیمانی لیبی پرداخت بررسی عواملی در تمایلات رفتاری که شامل انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیل‌کننده، خودکارآمدی و تناسب فناوری وظیفه پرداخت. تجزیه و تحلیل نشان داد تمامی متغیرها به‌جز انتظارات تلاش بر تمایلات رفتاری حسابداران در استفاده از سیستم حسابداری رایانه‌ای اثرگذار هستند.

المیتاه (2017) به بررسی عوامل نهادی (فشارهای اجباری، تقلیدی هنجاری) و شرایط سازمانی بر پذیرش سیستم برنامه‌ریزی منابع بنگاه مبتنی بر فن‌آوری ابری در نهادهای تجاری اردن پرداخت. نتایج این پژوهش بر این‌که فشارهای سازمانی تأثیر بااهمیتی بر پذیرش مدل‌های سیستم برنامه‌ریزی دارند صحنه گذاشته ولی تأثیر بااهمیتی را بر کاربرد سیستم برنامه‌ریزی منابع ابری نشان نداد.

کرل و همکاران (2016) در مقاله‌ای سه محرک مبتنی بر مشروعیت (فشار اجباری، تقلیدی و هنجاری) را برای بررسی تأثیر دو عامل رویکرد مدیریت پروژه و صلاحیت گروه پروژه و اثر آن‌ها بر موفقیت پذیرش سیستم اطلاعاتی را مطالعه نمودند. ایشان در میان شرکت‌های استرالیایی و بر اساس طرح پژوهش کمی دریافتند که فشارهای هنجاری و اجباری بر مدیریت پروژه تأثیر دارد. درحالی‌که فشار تقلیدی بر صلاحیت گروه تأثیر می‌گذارد و درنهایت این‌که هم رویکرد مدیریت پروژه و صلاحیت گروه پروژه بر پذیرش موفق سیستم اطلاعاتی تأثیر می‌گذارد.

ال امین (2015) در مطالعه‌ای با استفاده از مدل تعدیل‌شده و ترکیب آن با نظریه نهادی و مدل تناسب کار و وظیفه به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری توسط حسابداران پرداخت او با استفاده از پرسشنامه تجزیه و تحلیل آن به این نتیجه رسید که پنج عامل اصلی یعنی امید به تلاش، فن‌آوری درک شده متناسب، شرایط تسهیل گر، خودکارآمدی و فشار اجباری می‌تواند در احتمال پذیرش حسابداران از سیستم اطلاعاتی حسابداری تأثیر بگذارد.

آنون همکاران (2010) از مدل یکپارچه پذیرش استفاده از فناوری برای توضیح تمایلات رفتاری در استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در استرالیا استفاده کردند هدف آن‌ها بررسی عوامل مؤثر بر استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری توسط حسابداران بود مدل آن‌ها شامل شرایط تسهیل گر، نفوذ اجتماعی انتظارات تلاش و انتظارات عملکرد و عوامل فرهنگی بود با استفاده از پرسشنامه به این نتیجه رسیدند که استفاده از مدل یکپارچه پذیرش در مطالعه پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری از طرف حسابداران مورد تأیید است نتایج آن‌ها نشان داد که انتظارات تلاش و انتظارات عملکرد و شرایط تسهیل گر اثر قوی و مستقیم بر تمایلات رفتاری و استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری داشت اما اثر نفوذ اجتماعی کم و ناچیز بود.

اعتمادی جوریابی و همکاران (1400) با استفاده از مدل UTAUT با در نظر گرفتن تیپ‌های شخصیتی به بررسی اثر سازه‌های این نظریه و خود سنجی خردمندی در پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد تمامی سازه‌های مدل UTAUT به‌جز انتظار عملکرد بر پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری اثر مستقیم و مثبت دارد.

علیزاده جمال و کیهان (1400) از مدل UTAUT جهت پیش‌بینی میزان استفاده معلمان از فناوری رایانه‌ای استفاده کردند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که متغیرهای انتظار عملکرد، انتظار تلاش و نفوذ اجتماعی اثر معنی‌داری بر تصمیم به استفاده از فن‌آوری دارد. تصمیم به استفاده از فن‌آوری و شرایط تسهیل‌کننده نیز اثر معنی‌داری بر میزان استفاده از فن‌آوری داشت. متغیرهای جنس، سن و استفاده اختیاری اثرات متغیرهای انتظار تلاش و نفوذ اجتماعی بر تصمیم به استفاده از فن‌آوری را تعدیل می‌کرد.

اعتمادی جوریابی همکاران (1399) به بررسی تأثیر فشارهای نهادی بر نیت حسابداران از پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر اساس مدل یکپارچه پذیرش به‌کارگیری فناوری پرداخت. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده انتظار تلاش کمترین و انتظار عملکرد بالاترین تأثیرگذاری در پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری در بین حسابداری بود تجربه حسابداران اثری در نیت حسابداران در پذیرش نداشت اما در تحلیل مؤلفه‌های جنسیت سن تفاوت معنی‌داری میان گروه زنان و مردان و همچنین سن پاسخ‌دهندگان بود.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی 1- در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری انتظارات عملکرد درک شده اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 1- اثر انتظارات عملکرد بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و جنس و تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی 2- در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری انتظارات تلاش درک شده اثر مثبت مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 2- اثر انتظارات مربوط به تلاش بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن، جنس و تجربه تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی 3- در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری فناوری مناسب درک شده اثر مثبت و مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 3- اثر فناوری مناسب درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط تجربه تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی 4- در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری شرایط تسهیل گر درک شده اثر مثبت مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 4- اثر شرایط تسهیل گر درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و تجربه تعدیل می‌گردد

فرضیه اصلی 5- در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری خودکارآمدی درک شده اثر مثبت و مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 5- اثر خودکارآمدی بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط تجربه تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی 6- در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری فشار اجباری درک شده اثر مثبت مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 6- اثر فشار اجباری بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط نوع صنعت تعدیل می‌گردد

فرضیه اصلی 7- در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری فشار تقلیدی درک شده اثر مثبت مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.

فرضیه فرعی 7- اثر فشار تقلیدی بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط نوع صنعت تعدیل می‌گردد.

روش پژوهش

ابزار جمع‌آوری و گردآوری اطلاعات و داده‌ها

به‌منظور گردآوری داده‌ها و اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. از روش کتابخانه‌ای با مراجعه به کتب، مقالات و پایان‌نامه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی در رابطه با موضوع تحقیق استفاده شده است. از روش میدانی نیز با استفاده از پرسشنامه استفاده شده است؛ که از پرسشنامه استاندارد ونکاتش همکاران (2003) برای متغیرهای

مربوط به مدل یکپارچه پذیرش به کارگیری فناوری و از پرسشنامه گودهیو وتامپسون (1995) برای متغیر فناوری مناسب درک شده و از پرسشنامه استاندارد دیماجیو و پاول (1983) برای متغیرهای مربوط به فشارهای نهادی استفاده شد. پرسشنامه شامل 45 سؤال بر اساس اهداف مطالعه بود و کلیه فرضیات تحقیق را پوشش قرارداد در سه بخش که 10 سؤال عمومی بخش دوم 2 سؤال در مورد سیستم اطلاعاتی شرکت حسابداری و بخش سوم شامل 33 سؤال تخصصی است که با مقیاس 5 نمره‌ای لیکرت مورد بررسی قرار گرفت (هرکدام از پرسشنامه‌ها جداگانه استاندارد بودند و در بررسی‌های مختلف استفاده شدند و پرسشنامه تلفیقی نیز در رساله ال امین 2015 مورد استفاده قرار گرفته بود) پرسشنامه توسط محققان ترجمه شد در مرحله بعد با استفاده از نظرات خبرگان و متخصصان ابتدا 10 پرسشنامه در بین این افراد توزیع شد و ابهامات در ارتباط با سؤالات تعیین شد و آخرین اصلاحات و آماده‌سازی نهایی پرسشنامه توسط محقق انجام گرفت رویی صوری و محتوای پرسشنامه از این طریق موردتائید قرار گرفت. مجموعاً حدود 350 لاینک الکترونیکی به این چند طریق ارسال شد که در انتها 206 پرسشنامه الکترونیکی به محقق برگشت داده شد که 6 عدد از این پرسشنامه‌ها به‌صورت ناقص جواب داده‌شده بود که حذف شد. برای پایایی آن از آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده گردید. تحلیل و سنجش مدل با استفاده از مدل معادلات ساختاری انجام شد. از مدل یابی معادلات ساختاری، برای بررسی روابط خطی میان متغیرهای مشاهده نشده و متغیرهای مشاهده‌شده است. مدل یابی معادلات ساختاری تکنیک آماری قدرتمندی است که مدل اندازمگیری (تحلیل عاملی تأییدی) و مدل ساختاری در رگرسیون یا (تحلیل مسیر) را در رد یا انطباق آن را با داده‌ها تأیید کند. نرم‌افزار مورد استفاده در این پژوهش برای تحلیل، اسمارت پی ال 3 است این نرم‌افزار معادلات ساختاری را که دارای چندین متغیر بوده و اثرات مستقیم، غیرمستقیم و تعاملی را شامل می‌شود مورد تحلیل قرار می‌دهد این نرم‌افزار برای آزمون تأثیر تعدیل‌کنندگی نرم‌افزار مناسبی است.

قابلیت اطمینان پرسشنامه

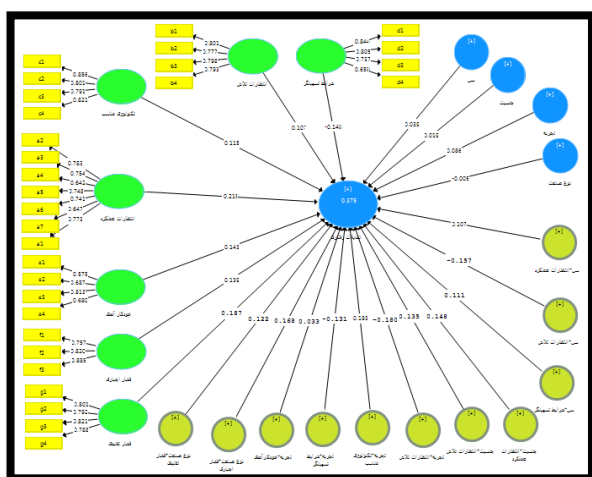
برای بررسی رویی صوری و محتوا، پرسشنامه در اختیار 10 تن از خبرگان دانشگاهی قرار گرفت جدول (1) و رویی صوری و محتوا سؤالات مورد تائید قرار گرفت. رویی صوری بیانگر این است که سؤال‌ها یا گویه‌های آزمون تا چه حد شبیه به موضوعی است که برای اندازمگیری آن منطقی که درواقع با قضاوت متخصصان و یا خبرگان مربوط به موضوع است. به‌طورکلی رویی پرسشنامه به این سؤال پاسخ می‌دهد که ابزار اندازمگیری تا چه حد خصیصه موردنظر را می‌سنجد. روش‌های متعددی برای سنجش رویی وجود دارد که رویی محتوایی از طریق محاسبه CVR و CVI مرسوم‌ترین آن‌ها است. رویی محتوا از طریق این دو شاخص مورد ارزیابی قرار گرفت که این شاخص‌ها برای تمام گویه‌ها در محدوده قابل قبول واقع شدند برای پاسخ به این سؤال نظرات ده تن از اساتید و خبرگان در این خصوص اخذ شد و پس از بازبینی و اصلاحات و جمع‌بندی نهایی 33 عامل در قالب هفت مؤلفه انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیلگر، خودکارآمدی، فناوری مناسب درک شده، فشار اجباری و فشار تقلیدی شناسایی شدند. ملاحظه می‌شود که برای تمام آیتم‌ها مقدار CVR بیشتر از 0/62 و مقدار CVI بیشتر از 0/79 به دست آمد و به‌این‌ترتیب تمام آیتم‌ها موردتوافق خبرگان قرار گرفتند برای ادامه تحقیق از آن‌ها استفاده خواهد شد

جدول (1) شاخص‌های CVI و CVR برای شناسایی عوامل مؤثر در تمایلات رفتاری حسابداری در پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری

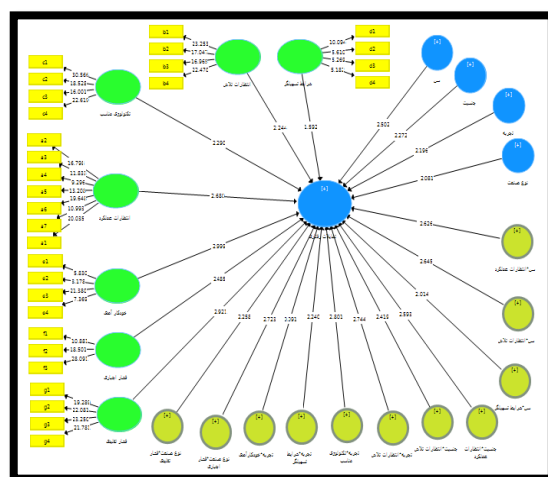
ردیف			CVR	CVI
1	قابلیت اطمینان پرسشنامه	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری مفید خواهد بود	1	1
2		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند باعث انجام سریع‌تر وظایف حسابداری من شود.	1	1
3		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری به‌ر موری من را افزایش دهد.	0/80	1
4		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری شانس ترفیع من را افزایش می‌دهد.	0/80	0/9
5		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند باعث افزایش رضایت کاری من شود.	1	1
6		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند نیازهای اطلاعاتی حسابداری برای قضاوت‌های کیفی من را فراهم سازد.	1	1
7		استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند تمام فرایندهای سیستم اطلاعاتی حسابداری در سازمان من را ارتقا دهد	0/80	0/8

8	انتظارات تلاش	تعامل من با سیستم اطلاعاتی حسابداری روشن و قابل فهم است	1	1
9		برای من راحت و آسان است که در استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری ماهر شوم.	0/8	0/9
10		من متوجه شدم سیستم اطلاعاتی حسابداری می تواند آنچه را که من می خواهم انجام دهم، انجام دهد.	1	1
11		یادگیری، راه اندازی و عمل به سیستم اطلاعاتی حسابداری برای من آسان است	1	0/8
12	تسهیلگر	منابع (سخت افزار) لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس من است.	1	1
13		دانش لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری رادارم.	0/80	0/9
14		حسابداران در سازمان من آموزش های لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری را فرا گرفته اند.	0/80	1
15		یک فرد یا گروه خاص برای کمک به مشکلات سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس است	1	0/9
16	خودکار آمی	من می توانم وظایف حسابداریم را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر در هنگام پیشرفت کار کسی در اطراف من نباشد که بگوید که چکار انجام بدهم.	1	1
17		من می توانم وظایف حسابداریم را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر می توانستم با فردی برای کمک گرفتن در زمان گرفتاری تماس بگیرم.	0/8	0/9
18		من می توانم وظایف حسابداریم را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر برای تکمیل کاری که در نرم افزار ارائه شده است وقت زیادی داشته باشم	1	1
19		من می توانم وظایف حسابداریم را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر فقط تسهیلات کمکی داخلی برای کار داشته باشم.	0/8	0/8
20	فناوری مناسب درک شده	استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری مناسب با راهی است که دوست دارم وظایف حسابداریم را انجام دهم.	1	1
21		من می توانم سیستم اطلاعاتی حسابداری رازمانی که به آن نیاز دارم در حال کارور دسترس حساب کنم.	0/9	1
22		سیستم اطلاعاتی حسابداری سازمان سازگار با تمامی جنبه های عمل حسابداری من است	0/9	0/9
23		در کمک به انجام وظایف حسابداری عملکردهای سیستم اطلاعاتی حسابداری کافی می باشد.	0/8	1
24	فشار اجباری	برای اطلاعات حسابداری مؤثر، تصمیم گیرندگان درون سازمانی من را تشویق به پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری برای وظایف حسابداری می کنند	0/80	1
25		برای اطلاعات حسابداری مؤثر، ذینفعان سازمان (مانند بدنه دولت و بانک ها) از من و سازمان من انتظار دارند که سیستم اطلاعاتی حسابداری را اتخاذ کنیم.	0/9	1
26		برای اطلاعات حسابداری مؤثر، مقررات حسابداری من و سازمان من را مجبور به پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری می کنند	0/8	0/8
27	فشار تقابلی	حسابدارانی که می دانم از سیستم اطلاعاتی حسابداری استفاده می کنند، بیشتر قادر به حل مشکلات حسابداری هستند.	0/9	0/9
28		بسیاری از حسابدارانی که در حال حاضر می شناسم سیستم اطلاعاتی حسابداری را پذیرفته اند.	0/8	1
29		حسابدارانی که می دانم از سیستم اطلاعاتی حسابداری استفاده می کنند منفعت بسیاری از آن برده اند.	1	0/9
30		حسابدارانی که می دانم سیستم اطلاعاتی حسابداری را اخذ کرده اند نمایه بالا در سازمان ما و زمینه صنعت دارند	1	1
31	تمایلات رفتاری	من قصد دارم از سیستم اطلاعاتی حسابداری تا حد امکان استفاده کنم.	0/9	0/9
32		من پیش بینی می کنم که در آینده از سیستم اطلاعاتی حسابداری استفاده خواهم کرد.	1	0/9
33		من برنامه ای برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در آینده دارم.	1	1

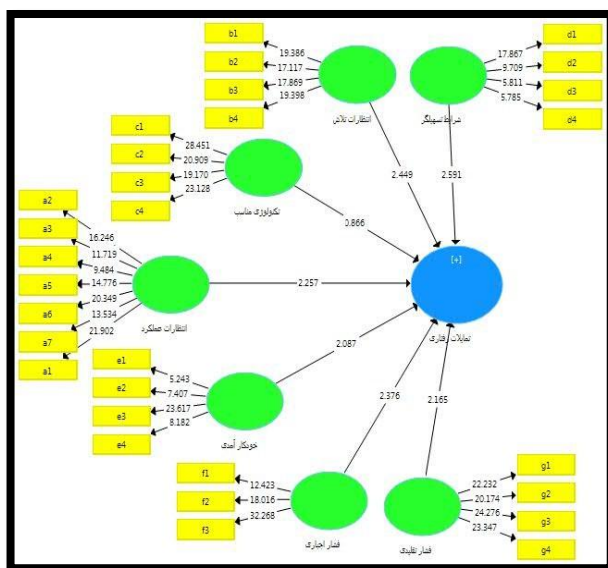
یافته ها

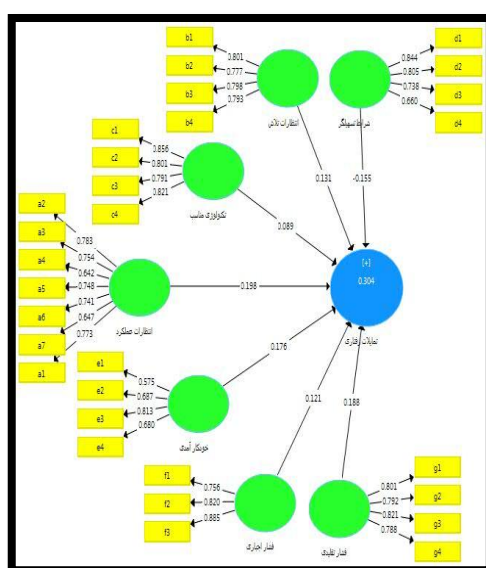
شکل (3) ضرایب مسیر موجود در مدل مفهومی

شکل (2) مدل معناداری ضرایب مسیر موجود در مدل مفهومی
تحقیق

شکل (4) ضرایب مسیر در زمان عدم حضور متغیرهای تعدیل گر

شکل (5) معنی‌داری ضرایب مسیر در عدم حضور متغیرهای تعدیل گر

به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. بار عاملی مقدار عددی است که میزان شدت رابطه میان یک متغیر پنهان و متغیر آشکار مربوطه را طی فرایند تحلیل مسیر مشخص می‌کند بار عاملی مقداری بین صفر و یک است اما معیار اصلی برای قضاوت آماره t است چنانچه آماره t بزرگتر از مقدار بحرانی آن در سطح خطای 0/5 یعنی 1/96 باشد بار عاملی مشاهده شده معنی دار است.

جدول (2) ضرایب مسیر و معنی‌داری آن‌ها در حضور و عدم حضور متغیرهای تعدیل گر

مدل با متغیر تعدیل گر				مدل بدون متغیر تعدیل گر			
متغیر	ضریب	آماره t	-p مقدار	R^2	ضریب	آماره t	-p مقدار
انتظارات عملکرد	0/215	/680 2	/020 0	/375 0	0/198	/257 2	/024 0
انتظارات مربوط به تلاش	0/107	/244 2	/027 0		0/131	/449 2	/009 0
فناوری مناسب	0/115	/290 2	/025 0		0/089	/866 0	/439 0
شرایط تسهیل گر	0/148	/592 1	/112 0		0/155	/591 2	/005 0
خودکارآمدی	0/142	/999 2	/000 0		0/176	/087 2	/031 0
فشار اجباری	0/135	/485 2	/011 0		0/121	/376 2	/013 0
فشار تقلیدی	0/187	/921 2	/000 0		0/188	/165 2	/027 0
انتظارات عملکرد* سن	0/107	/628 2	/003 0				
انتظارات عملکرد* جنسیت	0/148	/593 2	/005 0				
انتظارات مربوط به تلاش* سن	0/157	/645 2	/003 0				
انتظارات مربوط به تلاش* جنسیت	0/135	/419 2	/017 0				
انتظارات مربوط به تلاش* تجربه	0/180	/744 2	/001 0				
فناوری مناسب* تجربه	0/193	/801 2	/000 0				
شرایط تسهیل گر* سن	0/111	/014 2	/035 0				
شرایط تسهیل گر* تجربه	0/131	/240 2	/030 0				
خودکارآمدی* تجربه	0/033	/091 0	/823 0				
فشار اجباری* نوع صنعت	0/168	/723 2	/001 0				
فشار تقلیدی* نوع صنعت	0/122	/258 2	/021 0				

برازش مدل

با توجه به جدول زیر ملاحظه می‌شود که مقدار KMO برای تمام متغیرهای بیشتر از 0/6 گزارش شده است که مطلوب ارزیابی شده و بیانگر کفایت نمونه‌برداری هست. همچنین سطح معنی‌داری برای آزمون بارتلت در برای تمام متغیرهای مورد مطالعه 0/000 گزارش شده است که از 0/05 کمتر بوده و نشان می‌دهد که تحلیل عاملی برای برازش مدل عاملی مناسب است.

جدول (3) شاخص KMO و آزمون بارتلت

سطح معنی‌داری	آماره کای دو	شاخص KMO	
0/000	550/723	0/846	انتظار عملکرد درک شده
0/000	248/844	0/778	انتظار مربوط به تلاش درک شده
0/000	321/820	0/771	فناوری مناسب درک شده
0/000	227/195	0/742	شرایط تسهیلگر
0/000	111/511	0/680	خودکارآمدی
0/000	155/492	0/680	فشار اجباری
0/000	261/084	0/795	فشار تقلیدی
0/000	94/103	0/607	تمایلات رفتاری

جدول (4) نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها

رابطه	فرضیه	نتیجه
تمایلات رفتاری انتظارات عملکرد	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری انتظارات عملکرد درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تأیید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر انتظارات عملکرد درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و جنس تعدیل می‌گردد.	تأیید
تمایلات رفتاری انتظارات تلاش	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری انتظارات تلاش درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تأیید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر انتظارات تلاش درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن، جنس و تجربه حسابداری تعدیل می‌گردد.	تأیید
تمایلات رفتاری فناوری مناسب	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری فناوری مناسب درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تأیید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر فناوری مناسب درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط تجربه حسابداری تعدیل می‌گردد.	تأیید
تمایلات رفتاری شرایط تسهیلگر	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری شرایط تسهیلگر درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	عدم تأیید

	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر شرایط تسهیلگر درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و تجربه حسابداری تعدیل می‌گردد.	تائید
تمایلات رفتاری خودکارآمدی	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری خودکارآمدی درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تائید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر خودکارآمدی درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط تجربه حسابداری تعدیل می‌گردد.	عدم تائید
تمایلات رفتاری فشار اجباری	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری فشار اجباری درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تائید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر فشار اجباری درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط نوع صنعت تعدیل می‌گردد.	تائید
تمایلات رفتاری فشار تقلیدی	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری فشار تقلیدی درک شده اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری حسابداران دارد.	تائید
	در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری فشار اجباری درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط نوع صنعت تعدیل می‌گردد.	تائید

References

- Abdullah Naheb, O. (2017). The influence of critical factors on the behavior libya. intention to computerized accounting systems (cas) in cement manufactures in The in cement manufactures in libya. *International Journal of Accounting and Business Society*, 25(1), 86–108. <https://doi.org/10.21776/ub.ijabs.2017.25.1.7>
- Abu Afifa, M. M., Vo Van, H., & Le Hoang Van, T. (2023). Blockchain adoption in accounting by an extended UTAUT model: empirical evidence from an emerging economy. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 21(1), 5-44. <https://doi.org/10.1108/JFRA-12-2021-0434>
- Afsay, A., Tahriri, A., & Rezaee, Z. (2023). A meta-analysis of factors affecting acceptance of information technology in auditing. *International Journal of Accounting Information Systems*, 49, 100608. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2022.100608>
- Alamin, A. A. Wilkin, C. L. Yeoh, W. & Warren, M. (2020). The Impact of Self-Efficacy on Accountants' Behavioral Intention to Adopt and Use Accounting Information Systems. *Journal of Information Systems*, 34(3), 31–46. <https://doi.org/10.2308/isys-52617>
- Alamin, A. Yeoh, W. Warren, M. & Salzman, S. (2015). An empirical study of factors influencing accounting information systems adoption. 23rd European Conference on Information Systems, ECIS 2015, 2015-May. <https://doi.org/10.18151/7217259>
- Alizadehjamal, M. and Keyhan, J. (2021). Testing unified theory of acceptance and use of technology for predicting teachers' computer technology use in classroom. *Technology of Education Journal (TEJ)*, 16(1), 147-156.(in persian) <https://doi.org/10.22061/tej.2021.6711.2438>
- Al-ma'aitah, M. (2017). The Drivers of ERP Cloud Computing from an Institutional Perspective. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 95(19), 5142- 5157
- Alsyouf, A. (2021). Self-efficacy and personal innovativeness influence on nurses' beliefs about EHRS usage in Saudi Arabia: Conceptual model. *International Journal of Management (IJM)*, 12(3). pp. 1049-1058. DOI:10.34218/IJM.12.3.2021.096

Aoun, C., Vatanasakdakul, S., & Li, Y. (2010, December). AIS in Australia: UTAUT application & cultural implication. In *21st Australasian Conference on Information Systems, ACIS-2010* (pp. 1-12). AIS Library.

-Andwika, V. R. & Witjaksono, R. W. (2020). Analysis of user acceptance of ERP system on after sales function using unified theory of acceptance and use of technology (UTAUT) model. *International Journal of Advances in Data and Information Systems*, 1(1), 26-33
[DOI:10.25008/ijadis.v1i1.178](https://doi.org/10.25008/ijadis.v1i1.178)

Bandura, A. (2006). Toward a psychology of human agency. *Perspectives on*

Psychological Science, vol. 1, no. 2, pp. 164–80. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6916.2006.00011.x>

-Brower, J. & Dacin, P. A. (2020). An institutional theory approach to the evolution of the corporate social performance–corporate financial performance relationship. *Journal of management studies*, 57(4), 805-836. <https://doi.org/10.1111/joms.12550>

-Curtis, M. B. & Payne, E. A. (2008). An examination of contextual factors and individual characteristics affecting technology implementation decisions in auditing. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2007.10.002>

-Dishaw, M & Strong, D. (1999). Extending the technology acceptance model with task-technology fit constructs. *Information & Management*, vol. 36, no. 1, pp. 9–21. [https://doi.org/10.1016/S0378-7206\(98\)00101-3](https://doi.org/10.1016/S0378-7206(98)00101-3)

-Dishaw, M, Strong, D & Bandy, B (2004). The impact of task-technology fit in technology acceptance and utilization models. *Proceedings of the tenth Americas conference on information systems*, 6–8 August, New York, AISeL, 3306-3311.

Etemady Jooraby, M. , kheradyar, S. and Azadi Hir, K. (2020). The study of Institutional Pressures Effects on Accountants' Intentions of Accounting Information System Adoption: Empirical Evidence of Unified Theory of Acceptance and Use of Technology. *Journal of Accounting Advances*, 12(2), 27-63.(in persian) [doi: 10.22099/jaa.2021.39300.2079](https://doi.org/10.22099/jaa.2021.39300.2079)

Etemadi Juriyabi, Khurdar, Sina, Azadi Hir, & Kayhan. (2021). Acceptance of Accounting Information Systems Based on Prudence Self-Assessment. *Auditing Science*, 21(85), 373-393 .(in persian)

-Forward, S. E. (2009). The theory of planned behavior: The role of descriptive norms and past behavior in the prediction of drivers' intentions to violate. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behavior*, 12(3), 198–207. <https://doi.org/10.1016/j.trf.2008.12.002> Get rights and content

-Goodhue, DL (1998). Development and measurement validity of a task-technology fit instrument for user evaluations of information system. *Decision Sciences*, vol. 29, no1, pp. 105–38.

-Gonzalez, G. C. Sharma, P. N. & Galletta, D. (2012). Factors influencing the planned adoption of continuous monitoring technology. *Journal of Information Systems*, 26(2), 53–69. <https://doi.org/10.2308/isys-50259>

-Gullkvist, B. (2011). Drivers of diffusion of digital accounting practice in A Jokipii & J

Miettinen (eds). Contributions to accounting, auditing and internal control: essays in honour of Professor Teija Laitinen, vol. 234, Acta Wasaensia, Finland, pp. 25–43.

-Hayashi, A. Chen, C. Ryan, T. & Wu, J. (2020). The Role of Social Presence and Moderating Role of Computer Self Efficacy in Predicting the Continuance Usage of E-Learning Systems. *Journal of Information Systems Education*, 15(2), 5

<https://www.researchgate.net/publication/267855475>

Krell, K. Matook, S. & Rohde, F. (2016). The impact of legitimacy- based motives on IS adoption success: An institutional theory perspective. *Information & Management*, 53(6), 683-697. <https://doi.org/10.1016/j.im.2016.02.006>

Odeh, M. H. (2019). Factors affecting the adoption of financial information systems based on UTAUT model. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 9(2), 108-116.

<http://dx.doi.org/10.6007/IJARAFMS/v9-i2/6064> (DOI: 10.6007/IJARAFMS/v9-i2/6064)

Sepasi, S. (2017). The factors affecting the adoption of information technology from the perspective of internal auditors. *Financial Accounting Knowledge*, 3(4), 189-215.(in persian)

-Shi, W, Shambare, N & Wang J (2008).The adoption of internet banking: an institutional theory perspective, *Journal of Financial Services Marketing*, vol. 12, no. 4, pp. 272–86. <https://doi.org/10.1057/palgrave.fsm.4760081>

-Latif, B. Mahmood, Z. Tze San, O. Mohd Said, R. & Bakhsh, A. (2020). Coercive, Normative and Mimetic Pressures as Drivers of Environmental Management Accounting Adoption. *Sustainability*, 12(11), 4506-4517. <https://doi.org/10.3390/su12114506>

-Taherdoost, H. (2018). A review of technology acceptance and adoption models and theories. *Procedia Manufacturing*, 22(April), 960–967. <https://doi.org/10.1016/j.promfg.2018.03.137>

Taleghani, Mohammad, Taghizadeh Jorshuri, Mohammad Reza, Mirzapour, Fatemeh (2013). Evaluating the development process of the technology acceptance model. *Management Engineering Monthly*, (53), 43-48.(in persian)

-Tilahun, M. (2019). A Review on Determinants of Accounting Information System Adoption. *Science Journal of Business and Management*, 7(1), 17-22. DOI:[10.11648/j.sjbm.20190701.13](https://doi.org/10.11648/j.sjbm.20190701.13)

-Venkatesh, Morris, Davis, & Davis. (2003). User Acceptance of Information Technology: Toward a Unified View. *MIS Quarterly*, 27(3), 425 <https://doi.org/10.2307/30036540>

-Zhang, J, Huang, J & Chen, J (2010).Empirical research on user acceptance of mobile searches. *Tsinghua Science & Technology*, vol. 15, no. 2, pp. 235–45. [10.1016/S1007-0214\(10\)70056-0](https://doi.org/10.1016/S1007-0214(10)70056-0)